Ïðîåêò øðèôòà äëÿ êîìïüþòåðíîãî íàáîðà ñëàâèñòè÷åñêèõ òåêñòîâ

Àâòîð Áîðèñ Èâàíîâè÷ Îñèïîâ
27.06.2008 ã.
Ïîñëåäíÿÿ îáíîâëåíèå 26.07.2008 ã.

Òåçèñû â ôîðìàòå RTF (34.5 kB 2008-07-15 18:03:02) Òåçèñû â ôîðìàòå PDF (114.99 kB 2008-07-15 18:03:28) Êîãäà ïðèõî
òåêñòû, îñîáåííî ïî èñòîðèêî-ëèíãâèñòè÷åñêîé òåìàòèêå, ïîñòîÿííî âîçíèêàåò íåîáõîäèìîñòü ïåðåêëþ÷àòüñÿ íà ðàçíûå øðèôòû: ñ ñî
êëàññè÷åñêîì âàðèàíòå è â âàðèàíòå ñëàâÿíèçèðîâàííî (÷åøñêîì, ñ ãà÷êàìè íàä z, s, c, r, e), íà ãðå÷åñêèé øðèôò, à èíîãäà è íà
áóêâ äëÿ îáîçíà÷åíèÿ ïàëàòàëüíûõ, íå ãîâîðÿ óæ îá îáîçíà÷åíèè óäàðåíèé è äðóãèõ íàäñòðî÷íûõ è ïîäñòðî÷íûõ çíàêàõ, êîòîðûå ïðè
Êðîìå íåóäîáñòâà òàêîãî ðîäà ïåðåêëþ÷åíèé ñàìèõ ïî ñåáá, ïðèõîäèòñÿ èìåòü â âèäó è òàêîé íåäîñòàòîê êîìïüþòåðíîé òåõíèêè, êî
ñòðàäàþò ïðè ýòîì çíàêè, íàáèðàåìûå ÷åðåç òàáëèöó ñèìâîëîâ. Êðîìå òîãî, íà ðàçíûõ êîìïüþòåðàõ íåîäèíàêîâà íàáîð øðèôòîâ è ò. ä.
ýòîì èñïîëüçóåòñÿ ïðåæäå âñåãî ñõîäñòâî ðèñóíêà öåëîãî ðÿäà áóêâ â «ãðàæäàíñêîé» è â äîïåòðîâñêîé êèðèëëèöå, â êèðèëëè
êëàâèàòóðà èìåòò ÷åòûðå ðåãèñòðà: ñòðî÷íîé è ïðîïèñíîé êèðèëëè÷åñêèé («ðóññêèé»), ñòðî÷íîé è ïðîïèñíîé ëàòèíñêèé («àíãëè
â ñëåäóþùåì âèäå. Íà ïåðâîì ìåñòå – ñòðî÷íîé âàðèàíò ðóññêîãî ãðàæäàíñêîãî øðèôòà, íà âòîðîì – åãî æå ïðîïèñíîé
ïðîïèñíîé âàðèàíò. Îãíàêî âñå ïÿòü âèäîâ øðèôòà (òðåáóþùèå, ñîîòâåòñòâåííî, ïÿòü ðåãèñòðîâ) èìåþò ìåñòî äàëåêî íå âñåãäà, à ç
ïðàêòè÷åñêè íå îòëè÷àþòñÿ îò äðåâíåé êèðèëëèöû. Ýòî òàêèå áóêâû, êàê â, ã, ä (ïðè íà÷åðòàíèè âåðõíåãî ýëåìåíòà â âèäå «êî
íà÷åðòàíèè: ë), ì, ï, ò, ô, ø, ú, ü. Ê ýòîìó îîæíî äîáàâèòü íà÷åðòàíèå í, âïîëíå ñîîòâåòñòâóþùåå ñòàðèííîé êèðèëëè÷åñêîé è. Â òàê
áóêâû ìîæíî èñïîëüçîâàòü è ïðè íàáîðå äðåâíåãî êèðèëëè÷åñêîãî òåêñòà, îáõîäÿñü, íàïðèìåð, âûäåëåíèåì çà ñ÷¸ò ïîëóæèðíîãî øðè
ä Ä d D. Åñëè æå ñîâðåìåííûå è ñòàðèííûå êèðèëëè÷åñêèå íà÷åðòàíèÿ ðàçëè÷àþòñÿ, òî íà òðåòüåé î÷åðåäè ïîìåùàåòñÿ ñòàðèí
î÷åðåäè ïîìåùàþòñÿ ëèáî «ïðîèçâîäíûå» áóêâû (íàïðèìåð, éîòèðîâàííûå: à À à 4), ëèáî ìåíåå ðàñïðîñòðàí¸ííûå âàðèàíòû (ç Ç p ç), ë
ñèìâîëîâ. Îòäåëüíûå áóêâû èìåþò òàêîå áîëüøîå êîëè÷åñòâî âàðèàíòîâ è ïîäóëÿòèé (èíîãäà ñî ñâîèì çíà÷åíèåì), ÷òî â òàáëèöå ñèì
òîëüêî îòäåëüíûå ñëó÷àè. Äóìàåòñÿ, êóðñèâíûé âàðèàíò øðèôòà â ïðåäëàãàåìîé ñèñòåìå äîëæåí îòëè÷àòüñÿ îò ïðÿìîãî òîëüêî í
òàáëèöó ñèìâîëîâ. Îòäåëüíûé íàáîð íàäñòðî÷íûõ è ïîäñòðî÷íûõ çíàêîâ ïîçâîëÿåò ñýêîíîìèòü áîëüøîå êîëè÷åñòâî ëèòåð ñ óàäåíèÿ
ñ êðóæêîì, äóæêîé, ÷àøå÷êîé, êðûøêîé è ò. ä. ïîä áóêâîé. (Íî ¸ è é äîëæíû áûòü ñîõðàíåíû êàê îòäåëüíûå ñèìâîëû, ïîñêîëüêó çäåñ
Êîíå÷íî, íàáîð ñ ïîìîùüþ ïðîãðàììîãî øðèôòà ïîòðåáóåò íåêîòîðîé òðåíèðîâêè, âûðàáîòêè ïîðääåë¸íííé ïðèâû÷êè. È âñ¸ æå óñòà
òåêñò ñ êîìïüþòåðà íà êîìïüþòåð, äà è â ðÿäå äðóãèõ îòíîøåíèé ïðèíåñ¸ò óäîáñòâà â ïîëüçîâàíèè ýëåêòðîííîé òåõíèêîé.

A proje
I. Osipov Omsk State University, Omsk, Russia This paper presents a project to create a new typeface that will allow input of Russian-language works containing Old Slavonic, Latin, and Greek without shifting between typefaces.